

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Onuphrii Panvinii De Trivmpho Commentarius

Panvinio, Onofrio

Helmestadi[i], 1676

De Spoliis Opimis, Qvae A Trivmphantibvs Relata, Et Svspensa Svnt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10300

Quando
usurpari
desierint.

32

ONVPHRII PANVINII

tua Sacrificia, & cætera triumphantium insignia: curru
tamen intra urbem non vehebantur, neque consue-
tam pompam agebant. Qui honor usque ad Constan-
tini Imp. tempora permansit. Post quæ cum trium-
pho paulatim obliterari cœpit. Cæterum ego, quem-
admodum de triumphis feci, ita & in his, qui orna-
mentis triumphalibus ornati essent, digerendis mul-
tum laboravi. Quos tamen non, nisi usque ad *Do-*
mitiani Imperatoris tempora, invenire potui. Reliqui
enim deinceps obscuro sunt & incogniti; & libro-
rum auxilio destitutus, qui fuerint, ne suspicari qui-
dem potuerim. Hæc autem sunt, quæ de ornamen-
tis triumphalibus, eorum causis & initiis, invenire
dotuerim.

DE SPOLIIS OPIMIS, QUÆ A TRIVM-
PHANTIBVS RELATA, ET SVSPENSA SVNT.

Finitimarum Urbi gentium animis, ob raptarum
virginum injuriam irritatis, *Cæninenses* primi, non
expectato cæterorum populorum subsidio, cum eo-
rum rege Acrone, in agrum Romanum impetum fe-
cere. Quibus effuse vastantibus, obvius factus cum
exercitu Romulus, levi certamine eorum exercitum
fudit fugavitque; fusum persecutus, Regem eorum
Acronem, in prælio obruncatum, spoliavit. Duce
hostium occiso, Urbem primo impetu cepit, inde
exerc.

exercitu victore reducto in urbem, ea ratione, de qua supra dixi. Reversus, primus Romæ, Liberi patris exemplo, victore reducto exercitu, triumphum, seu potius triumphum umbram, Romanis ostendit. Hicque primus Romæ triumphus actus est. Quicum triumphans in urbem reverteretur, spolia occisi hostium ducis Acronis suspensa, fabricato ad id apto ferculo gerens, in Capitolium ascendit, ibique ea quum ad quercum pastoribus sacram deposuisset, simul cum dono designavit templo Jovis fines, cognomenque addidit Deo: *Iupiter Feretri*, inquit, *hec tibi victor Romulus Rex regia arma fero, templumque in regionibus, quas modo animo metatus sum, dedico, sedem opimis spoliis, que regibus, ducibusque hostium cæsis, me auctore, sequentes posteris ferent.* Hæc autem templi est origo, quod primum omnium Romæ sacratum est. Ita deinde Diis visum est, nec irritam conditoris templi vocem esse, qua laturos eò spolia posteros nuncupavit: nec multitudine compertum ejus doni vulgari laudem. Bina postea inter tot annos, tot bella, opima parta sunt spolia; adeo rara ejus fortuna decoris fuit. Ita lib. I. Livius. Eadem referunt Dionysius lib. II. Messala lib. I. Valerius Max. lib. III. c. II. Plutarchus in Romulo: L. Florus lib. I. Auctor libri de viris illustri-

Quis primus reculerit.

E

lustr-

Quid fuerint spolia opima.

lustribus. *Eusebius* in *Chronico*, & *Orosius*. *Cæterum* de spoliis opimis à *Romulo*, *Acrone* *Ceninensium* rege occiso relatis, ideo hoc loco scripsi, quod in *Capitolinis* triumphis animadverterim, tertiorum spoliorum, quæ *M. Marcellus* anno *DXXX.* retulit, mentionem fieri, de quibus hæc tradita fuisse à veteribus, scriptum inveni. Spolia opima, id est, ampla & magnifica, ea erant, quæ *Dux* *populi Romani* hostium duci detraxit, quorum auspiciis bellum utrinque gereretur. Dicta, ut *Varro* lib. *iii.* de *Lingua Latina* tradit, ab ope, vel ut *Plutarch.* in *Romulo* scriptum reliquit, ab opere rei gestæ, quum sit opus egregium & clarissimum, ducem belli parem sibi ductorem, singulari certamine superare. *Varronis* sententiam *Sex. Pompeius* secutus videtur; qui ita scribit. *Opima spolia dicuntur, originem quidem trahentia ab Ope, Saturni uxore, quod ipse Saturnus agrorum cultor habetur, nominatus à satu, tenensque falcem effingitur, quæ est insigne agricolæ. Itaque illa quoque cognominatur Consiva, & esse existimatur terra. Ideoque in Regia colitur à Populo Romano, quia omnes opes humano generi natura tribuat. Ergo, & opulenti dicuntur terrestribus rebus copiosi; & hostiæ opimæ, præcipuæ, pingues; & opima, magnifica & ampla. Unde spolia quoque, quæ dux Populi Romani duci*

duci hostium detraxit, opima dicuntur. Quorum tanta
 raritas est, ut intra annos paulo minus DXXX. tantum
 trina contigerint nomini Romano: Una, quæ dux Ro-
 mulus de Acrone; altera, quæ Cossus Cornelius de To-
 lumnio; Tertia, quæ M. Marcellus de Virдумaro fixe-
 runt. M. Varro ait; opima spolia esse etiam, si mani-
 pularis miles detraxerit, dummodo duci hostium de-
 traxerit. Quod autem omnia non solita sint ad eadem
 Iovis Feretrii poni, testimonio esse libros Pontificum,
 in quibus sit: Pro primis spoliis bove, pro secundis suove-
 taurilibus, pro tertiis agno publice fieri debere. Esse
 etiam Pompilii Regis legem opimorum spoliiorum talem:
 Cujus auspicio classe procincta opima spolia capiuntur,
 Iovi Feretrio dari oporteat, & bovem cedito, qui ce-
 pit æris CC. Secunda spolia in Martis aram in campo,
 suovetaurilia, utra voluerit, cedito. Tertia spolia,
 Iano Quirino agnum mærem cedito, C. qui ceperit, ex
 ære dato. Cujus auspiciis capta, Diis piaculum dato.
 Ita Sex. Pompejus. Quod vero apud Sextum Var-
 ro scribit, ea opima spolia etiam esse, quæ mani-
 pularis miles detraxit, dummodo hostium duci de-
 traxerit, id nequaquam observatum fuisse vide-
 tur. Nam P. Scipio Æmilianus in Hispania, & M.
 Licinius Crassus sub Augusto in Thracia duces
 VI E 2 hosti-

hostium interfecerunt, sed, quia alienis auspiciis militabant, spolia opima non retulerunt. *Servius* postremo, exponens illum *Virgilio* versum: *Tertiaque arma patri suspendet capta Quirino.* Prima *Jovi*, Secunda *Marti*, Tertia *Quirino* dicata fuisse, ex lege *Numæ Pompilii* scribit: Idem in *Marcello* docet *Plutarchus*.

F I N I S.

IN